

[Landbrugsministeren.]

andre Landmænd, hvis Gæld overstiger Ejendomsværdien for Øjeblikket; men at faa Ordningen gennemført ogsaa for den Gæld, der ligger indenfor Ejendommens Værdi, det erkender jeg er meget vanskeligere og sværere end at faa den gennemført overfor de Landmænd, der er Tale om i Lovforslaget, og for den Gæld hos andre Landmænd, der ligger ud over Værdien. Men naar det altsaa er saaledes, og naar endogsaa et Medlem af det ærede Medlems eget Parti har afvist det som fuldkommen umuligt, kan jeg ikke se, at det er rigtigt, at man af denne Grund siger, at saa maa Statshusmændene fortsætte under de nuværende vanskelige Forhold, da man jo erkender, at selve Princippet er rigtigt.

Den næste Betingelse, det ærede Medlem fremsatte for at kunne give Tilslutning til Lovforslaget, var, at man saa maatte gennemføre det samme Princip i andre Forhold, det vil sige med Hensyn til Skattebetalingen til det offentlige, og det ærede Medlem efterlyste et Forslag, som gik ud paa at indfri de Udtalelser, der var fremsat i Trontalen.

Jeg beklager, at det ærede Medlem ikke har læst de Forslag, der er fremsat i indeværende Rigsdagssamling. Der er allerede fremsat to Forslag, der gaar ud paa at imødekomme Ønskerne om en bevægelig Skattebetaling af Jord paa den ene og paa den anden Maade. Det gælder Lovforslag Nr. 2 fremsat i Folketinget og Nr. 10 i Landstinget. Det første gaar ud paa, at der med Hensyn til Vurderingen til Ejendomsskyld, der nu foregaar hvert fjerde Aar, kan foregaa en Omregulering indenfor de 4 Aar, hvis der indtræffer Forhold, der paa Grund af Konjunkturerne gør det ønskeligt, at Vurderingen bliver mere bevægelig i Forhold til Konjunkturerne. Det andet Forslag gaar i § 14 ud paa, at indenfor Landkommuner kan det Forhold, der er fastsat for en Aarrække med Hensyn til, hvor meget der skal opkræves i Indkomstskat og hvor meget i fast Ejendomsskat, ændres indenfor den vedkommende Periode, hvis der indtræder særlige Forhold. Det ærede Medlem skulde, inden han kritiserer, dog følge en lille Smule med i de Forslag, der er fremsat, og som netop indeholder en Begyndelse i den af ham forlangte Retning.

Det ærede Medlem sagde, at han kunde tænke sig, at man gennemførte en Lettelse overfor Statshusmændene paa en anden Maade end den foreslaaede, nemlig ved en øjeblikkelig Nedsættelse af den Gæld, som den paagældende har til Staten, dernæst

ved en midlertidig Forpagtning, og han havde ikke noget imod, at Forpagtningsformen blev ændret til at være en Forpagtning svarende til Konjunkturerne efter Kapitelstakstsystemet; og endelig skulde for det tredje disse Statshusmænd have Ret til, naar der var gaaet en vis Tid, at vende tilbage til rent Selveje. Det ærede Medlem, der talte for de Konservative, fremsatte de samme Udtalelser. Men i Begyndelsen af sin Tale sagde det ærede Medlem Hr. Edvard Sørensen, at man maatte ikke gennemføre Særforanstaltninger, Særfordele for Statshusmændene. De tre nævnte Ting vilde dog være i langt, langt højere Grad Særfordele og Særforanstaltninger for Statshusmændene i Modsetning til andre Landmænd end det, der er foreslaaet fra Regeringens Side.

Hvad vilde der nemlig ske? Naar vi er kommet ned, saa langt som vi nu er — og vi maa jo haabe, at vi er saa langt nede, som vi kan komme —, bortskærer man, hvad der ikke er Dækning for i Øjeblikket, og dernæst giver man Folk, der kan klare den første Tid, en Forpagtningsafgift efter Kapitelstakstsystemet, som svarer nogenlunde til, hvad de kan betale i Øjeblikket. Men saa snart Priserne stiger og de kan betale noget mere for Forpagtningen, skal Statshusmanden kunne sige: Nu ønsker jeg ikke at fortsætte længere med Forpagtning, nu vil jeg over paa Selveje! Det vil sige, at disse Husmænd faar alle Fordelene, og at alle Udgifterne bliver lagt over paa Kreditor, paa Staten. Men, som sagt, hvis man opstiller det Princip, at der ikke maa gennemføres noget særligt for Statshusmændene, selv om det er nok saa gavnligt for dem, hvis man ikke gennemfører det overfor andre, er det fuldkommen umuligt at gennemføre de tre af det ærede Medlem opstillede Punkter, hvis der da skal være en lille Smule Konsekvens i det ærede Medlems Udtalelser.

Saa blev der ogsaa spurgt fra Oppositionens Side, om, hvis man gennemførte det her foreslaaede overfor begge Kategorier af Husmænd, baade dem efter 4. Oktober-Loven og dem efter den gamle Husmandslov, man da fortsat ud i Fremtiden vilde bevare den Forskel, at Statshusmændene efter 4. Oktober-Loven skulde blive ved at svare efter Omvurderingen af deres Jord. Det staar for mig saaledes, at det, det gælder om her, ikke er at rejse Strid om Fordelene eller Manglerne ved de to Former, det gælder om at give disse to Kategorier af Husmænd det Tilbud, naar de staar i en vanskelig Situation, at de